

ACHIZIȚII PUBLICE

Prezentarea de față are în vedere prevederile legale în vigoare la data de 31.03.2004

Legislație aplicabilă în domeniu

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în M.Of. 241/11.05.2001, cu modificările și completările ulterioare:
  - Legea nr. 212/2002 pentru aprobarea O.U.G.nr.60/2001 privind achizițiile publice, publicată în M.Of. 331/17.05.2002;
  - Legea nr. 386/2003 pentru modificarea și completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în M.Of. 692/03.10.2003
  - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 106/2003 pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în M.Of. 747/26.10.2003

- Hotărârea Guvernului nr. 1587/2003 privind aplicarea procedurii de conciliere pentru soluționarea divergențelor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică, publicată în M.Of. 20/12.01.2004;

- Hotărârea Guvernului nr. 461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în M.Of. 268/24.05.2001;

- Ordonanța Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice, publicată în M.Of. 86/1.02.2001;

- Hotărârea Guvernului nr. 182/2002 privind lista autorităților contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr.20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică, publicată în M.Of. nr. 158/5.03.2002;

- Hotărârea Guvernului nr. 478/2002 pentru completarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr.182/2002 privind lista autorităților

- contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică, publicată în M.Of. 355/28.05.2002;
- Hotărârea Guvernului nr. 179/2002 privind înființarea Comisiei de supraveghere a funcționării Sistemului electronic de achiziții publice, publicată în M.Of. 165/07.03.2002;
  - Hotărârea Guvernului nr. 1186/2001 pentru aprobarea Procedurilor privind achizițiile publice de produse și servicii care implică apărarea națională, ordinea publică, siguranța și securitatea națională și a listei aferente acestora, publicată în M.Of. 815/18.12.2001.

I. Noțiune

Prin achiziție publică se înțelege dobândirea, definitivă sau temporară, de către o persoană juridică definită ca autoritate contractantă, a unor produse, lucrări sau servicii, prin atribuirea unui contract de achiziție publică. Contractul de achiziție publică se încheie în formă scrisă, între autoritatea contractantă și contractant. Contractul de achiziție publică poate îmbrăca forma unui contract de furnizare, a unui contract de servicii, a unui contract de lucrări sau a contractului de concesiune de lucrări.

II. Autoritatea contractantă

Este autoritate contractantă:

- oricare autoritate publică, inclusiv autoritatea judecătorească;
- oricare instituție publică, de interes general sau local, autonomă ori aflată în subordinea sau sub controlul unei autorități publice;
- orice altă persoană juridică, care a fost înființată pentru a desfășura activități de interes public fără caracter comercial sau industrial și care fie este finanțată din fonduri publice, fie se află în subordinea sau sub controlul unei autorități ori instituții publice, fie, în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare, mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate sau o instituție publică;
- oricare persoană juridică ce desfășoară activități relevante în unul dintre sectoarele de utilități publice - apă, energie, transporturi și telecomunicații - și care se află, direct sau indirect, sub influența dominantă a uneia dintre persoanele juridice de mai sus ori care

beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru desfășurarea unor astfel de activități. Activitățile considerate relevante sunt enumerate în art. 6 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, cu modificările și completările ulterioare.

III. Situații în care autoritatea contractantă nu are obligația de a aplica una din procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, cu modificările și completările ulterioare, pentru atribuirea unui contract de achiziție publică

Autoritatea contractantă nu are obligația de a utiliza una din procedurile de atribuire prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, cu modificările și completările ulterioare, atunci când atribuie contracte de achiziție publică, dacă:

- achiziționează produse, servicii sau lucrări destinate în mod exclusiv prestării unuia sau mai multor servicii de telecomunicații, în cazul în care și alte persoane juridice au dreptul să presteze servicii de telecomunicații similare, în aceeași zonă geografică și în aceleași condiții;
- acționează în domeniul apărării naționale, ordinii publice, siguranței și securității naționale și achiziționează produse și servicii în legătură cu producția sau comerțul de arme, muniție și sisteme de armament pentru război sau atribuirea contractului de servicii sau de furnizare ar putea conduce la difuzarea de informații contrare intereselor de apărare și securitate a țării;
- contractul are caracter secret sau îndeplinirea sa implică măsuri speciale de securitate, în concordanță cu prevederile legale referitoare la apărarea națională, ordinea publică, siguranța și securitatea națională;
- procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică sunt stabilite ca urmare a unui tratat sau a unui acord internațional ce vizează implementarea ori exploatarea unui proiect, în comun cu unul sau mai mulți parteneri străini, a unui tratat, acord internațional sau a altor asemenea documente referitoare la staționarea de trupe sau ca urmare a aplicării unei proceduri specifice unor organisme financiare internaționale sau altor donatori/creditori;

- contractul este contract de servicii și se atribuie unei persoane juridice care este ea însăși autoritate contractantă și care prestează aceste servicii în baza unor drepturi exclusive stabilite conform prevederilor legale;
- contractul are ca obiect cumpărarea apei de suprafață sau din subteran în scopul desfășurării de activități în domeniul producției, transportului sau distribuției de apă potabilă;
- contractul are ca obiect cumpărarea de energie, de produse energetice ale industriei extractive sau de alți combustibili în scopul desfășurării de activități în domeniul prospectării sau extracției de petrol brut, de gaze naturale, cărbuni sau de alți combustibili solizi;
- contractul are ca obiect: a) cumpărarea sau închirierea, prin orice mijloace financiare, de terenuri/clădiri/alte bunuri imobiliare existente sau a drepturilor asupra acestora; atribuirea contractelor pentru achiziția serviciilor de intermediere financiară, care se încheie, indiferent de formă, în legătură cu contractul de cumpărare sau de închiriere, se supune prevederilor prezentei ordonanțe de urgență; b) contractul are ca obiect cumpărarea, dezvoltarea, producția sau coproducția de programe de către instituții de radiodifuziune și televiziune, precum și achiziția de timpi de emisie; c) prestarea de servicii de telefonie, de telegrafie, telex și întreținere a rețelei, de radioficare și de comunicații prin satelit; d) prestarea de servicii de arbitraj și conciliere; e) prestarea de servicii de intermediere financiară în legătură cu emiterea, cumpărarea, vânzarea sau transferul valorilor mobiliare ori al altor instrumente financiare, precum și prestarea de servicii de către Banca Națională a României; f) angajarea de forță de muncă, respectiv încheierea de contracte de muncă; g) prestarea de servicii de cercetare-dezvoltare, remunerate integral de către autoritatea contractantă și ale căror rezultate nu sunt necesare autorității contractante în propriul beneficiu;
- achiziționează servicii hoteluri și restaurante, servicii de transport pe calea ferată, servicii de transport pe apă, servicii anexe și auxiliare transportului, servicii juridice, servicii de selecție și plasare a forței de muncă, servicii de investigație și protecție a bunurilor și persoanelor, servicii de învățământ, servicii de sănătate și asistență socială, servicii recreative, culturale și sportive;
- achiziționează produse în scopul de a le revinde sau de a le închiria și nu beneficiază de nici un drept special sau exclusiv cu privire la produsele pe care urmează să le vândă sau să le închirieze, oricare alte

- persoane juridice având și ele dreptul de a vinde sau de a închiria produse similare în aceleași condiții ca și autoritatea contractantă;
- achiziționează produse, lucrări sau servicii destinate altor scopuri decât desfășurării de activități relevante sau produse, lucrări sau servicii destinate desfășurării unor activități relevante în altă țară decât România, în condițiile în care realizarea acestui scop nu presupune utilizarea fizică a unei rețele sau a unui areal geografic din România;
  - achiziționează produse, lucrări sau servicii a căror valoare, fără T.V.A., cumulată pe parcursul unui an, nu depășește echivalentul în lei a 2.000 euro.

IV. Proceduri pentru atribuirea contractului de achiziție publică

În principiu, atribuirea oricărui contract de achiziție publică trebuie să se realizeze prin aplicarea procedurilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, cu modificările și completările ulterioare:

- licitație deschisă, respectiv procedura prin care orice furnizor, executant sau prestator interesat are dreptul de a depune ofertă;
- licitație restrânsă, respectiv procedura care se desfășoară în două etape distincte și prin care numai candidații selectați de către autoritatea contractantă în prima etapă sunt invitați să depună oferte;
- negociere, care poate fi: a) negociere competitivă; b) negociere cu o singură sursă;
- cererea de ofertă, respectiv procedura simplificată, prin care autoritatea contractantă solicită oferte de la mai mulți furnizori, executanți sau prestatori;
- autoritatea contractantă are dreptul de a organiza un concurs de soluții, respectiv o procedură care permite acesteia să achiziționeze, în special în domeniul amenajării teritoriului, al proiectării urbanistice și peisagistice, al arhitecturii sau în cel al prelucrării datelor, un plan sau un proiect, prin selectarea acestuia pe baze concurențiale de către un juriu, cu sau fără acordarea de premii concurentului/concurenților câștigător/câștigători. Concursul de soluții poate fi o procedură independentă sau parte a unei proceduri care conduce la atribuirea unui contract de servicii.

Participarea la procedura pentru atribuirea contractului de achiziție publică

La procedura pentru atribuirea contractului de achiziție publică poate participa orice furnizor, executant sau prestator, român sau străin, persoană fizică sau juridică; furnizorul, executantul sau prestatorul străin beneficiază în România de același regim privind participarea de care beneficiază și furnizorul, executantul sau prestatorul român în țara în care furnizorul, executantul sau prestatorul străin este rezident.

Documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei trebuie să cuprindă cel puțin documentele prevăzute la art. 34 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului, cu modificările și completările ulterioare.

Ofertantul are obligația de a elabora oferta în conformitate cu prevederile documentației pentru elaborarea și prezentarea ofertei. Oferta are caracter ferm și obligatoriu, din punct de vedere al conținutului, pe toată perioada de valabilitate stabilită de către autoritatea contractantă și trebuie să fie semnată, pe propria răspundere, de către ofertant sau de către o persoană împuternicită legal de acesta.

Propunerea tehnică se elaborează în concordanță cu cerințele cuprinse în caietul de sarcini, în așa fel încât să asigure furnizarea tuturor informațiilor necesare pentru evaluarea tehnică. *Propunerea financiară* se elaborează în așa fel încât să asigure furnizarea tuturor informațiilor necesare în vederea evaluării financiare. Prețul ofertei va fi exprimat atât în lei, cât și în euro.

Excluderea din procedură

Poate fi exclus dintr-o procedură pentru atribuirea contractului de achiziție publică, respectiv nu este eligibil, orice ofertant/candidat care se află în oricare dintre următoarele situații:

- este în stare de faliment ori lichidare, afacerile îi sunt administrate de un judecător-sindic sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege;
- face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în una dintre situațiile de mai sus;
- nu și-a îndeplinit obligațiile de plată exigibile a impozitelor și taxelor către stat, precum și a contribuției pentru asigurările sociale de stat;
- furnizează informații false în documentele prezentate;

- a comis o gravă greșeală în materie profesională sau nu și-a îndeplinit obligațiile asumate printr-un alt contract de achiziție publică, în măsura în care autoritatea contractantă poate aduce ca dovadă mijloace probante în acest sens.

Criteria pentru atribuirea contractului de achiziție publică

Criteriul pe baza căruia se atribuie contractul de achiziție publică poate fi numai:

- fie oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic;
- fie, în mod exclusiv, prețul cel mai scăzut.

În cazul aplicării criteriului "oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic", oferta stabilită ca fiind câștigătoare este oferta care întrunește punctajul cel mai mare rezultat din aplicarea unui algoritm de calcul.

V. Încheierea contractului de achiziție publică

Autoritatea contractantă are obligația de a încheia contractul de achiziție publică cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare de către comisia de evaluare. Contractul de achiziție publică se încheie în perioada de valabilitate a ofertelor.

Ofertantul invitat de autoritatea contractantă pentru încheierea contractului de achiziție publică are obligația de a constitui garanția de bună execuție în conformitate cu prevederile cuprinse în documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei.

VI. Căi de atac

Orice persoană fizică sau juridică ce are un interes legitim în legătură cu un anumit contract de achiziție publică și care suferă, riscă să sufere sau a suferit un prejudiciu ca o consecință directă a unui act nelegal sau a unei decizii nelegale, are dreptul de a ataca actul sau decizia nelegală pe cale administrativă și în justiție. Forma de atac pe cale administrativă a actelor și deciziilor nelegale este contestația scrisă.

Competența soluționării contestațiilor înaintate pe cale administrativă aparține autorității contractante.

Participantii încă implicați în procedura pentru atribuirea contractului de achiziție publică au dreptul de a se asocia la contestația înaintată

autorității contractante, prin comunicare scrisă depusă la sediul autorității contractante, în termen de 5 zile de la primirea înștiințării privind primirea unei contestații. Participanții care nu se asociază contestației pierd dreptul de a ataca, atât pe cale administrativă, cât și în justiție, actul sau decizia invocată ca nelegală prin contestația înaintată inițial.

Pentru fiecare contestație autoritatea contractantă are obligația de a formula o rezoluție motivată ce va fi comunicată contestatorului. În termen de două zile lucrătoare de la primirea comunicării rezoluției, contestatorii au obligația de a notifica autorității contractante dacă acceptă sau nu rezoluția autorității contractante și măsurile corective, eventual decise, de către aceasta; cei care notifică autorității contractante că acceptă rezoluția și măsurile corective decise decad din dreptul lor de a ataca în justiție, inclusiv din acela de a introduce cerere de intervenție în interesul părții care ar ataca respectiva rezoluție și/sau măsurile corective în cauză.

Acțiunea în justiție se introduce numai după epuizarea căii de atac a contestației pe cale administrativă și numai de către acele persoane care au înaintat contestații, precum și pentru acele capete de cerere care au făcut obiectul atacului pe cale administrativă. Acțiunea în justiție se introduce numai atunci când autoritatea contractantă nu a răspuns unei contestații în termen ori atunci când contestatorul nu este satisfăcut de răspunsul primit în termen legal. Art. 81 alin. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului cuprinde cazurile în care se poate introduce o acțiune în justiție, fără ca în prealabil să se fi înaintat o contestație pe cale administrativă.

Acțiunea în justiție se introduce la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei arie teritorială de competență se află sediul autorității contractante, în cel mult 30 de zile de la data primirii rezoluției motivate privind contestația sau, în cazul în care nu primește răspuns, de la data expirării perioadei de soluționare a contestațiilor. Împotriva hotărârii tribunalului se poate declara recurs la secția de contencios administrativ a Curții de apel.

VII. Regim sancționator

Regimul sancționator în domeniul achizițiilor publice este prevăzut în capitolul X din Ordonanța Guvernului nr. 60/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Exemplificăm

Constituie contravenție, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții, încât potrivit legii penale să fie considerată infracțiune deținerea de către un participant la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică de informații privind conținutul ofertelor celorlalți participanți la procedură, precum și înțelegerea acestuia cu alți participanți sau cu autoritatea contractantă în scopul denaturării rezultatului procedurii.

Sanțiunea aplicabilă este amenda de la 20.000.000 lei la 50.000.000 lei.

VIII. Realizarea achizițiilor publice prin Internet

Sistemul achizițiilor publice prin Internet funcționează în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Autoritățile contractante care au obligativitatea de a utiliza acest sistem și produsele, serviciile și lucrările care urmează să fie achiziționate prin licitație electronică, precum și pragurile valorice până la care se aplică prevederile ordonanței privind achizițiile publice prin licitații electronice sunt stabilite prin Hotărâre de Guvern. Lista inițială a instituțiilor publice care au obligația de a achiziționa produse prin intermediul sistemului este prevăzută în anexa 1 a H.G. nr.182/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar lista produselor care urmează a face obiectul contractelor de achiziție publică încheiate prin utilizarea acestui sistem este prevăzută în anexa 2 a aceleiași hotărâri. Aceste liste au suferit deja mai multe extinderi prin apariția H.G. nr. 478/2002, H.G. nr. 608/2002, H.G. nr. 843/2002, H.G. nr. 1110/2002, H.G. nr. 1285/2002 fiind prevăzute noi autorități contractante și produse pentru care există obligativitatea utilizării sistemului.

Lista produselor pentru care autoritățile contractante nominalizate expres au obligația de a organiza licitații electronice include, până în acest moment, produse de largă utilizare și cu un înalt grad de necesitate printre care produse ale agriculturii, produse ale industriei alimentare, ale industriei textile, ale industriei de prelucrare a țiteiului, medicamente etc.

Etapetele procedurii licitației electronice sunt, în principiu, aceleași cu etapele procedurilor generale de licitație stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice.

Nu pot fi contestate și nici atacate în justiție deciziile autorității contractante referitoare la alegerea procedurii licitației electronice în scopul atribuirii unui contract de achiziție publică